

တာ်ထီာ်ကူာ်လၢလ့တက့တၢ်ကဘာ်မၤအီၤ

တာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိာ်လၢမိာ်ပာ်ဒီးပုၤကွၢ်ထွဲကဟ့ကယာ်တာ်တဖၣ်အဂီၢ်

တာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့လၢန့ဖိအဂီၢ်န့ၣ်အကါဒိာ်ဒီးတာ်ထီာ်ကူာ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢအဆၢကတီၢ်ဘာ်ဘာ်န့ၣ်အကါဒိာ်လၢန့ဖိကတုၤထီာ်ထီာ်ဘးအဝဲသ့ၣ်အတာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့အပတီၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်ဒီးတာ်န့ၣ်အါထီာ်ဘာ်တာ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတာ်ဖဲးတာ်မၤဒီးတာ်အိာ်မ့ၢ်အတာ်ဃုထၢတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. NSW ကမ့ၢ်အကီုတဖၣ်မၤ သကိးဃုာ်တာ်ဒီးမိာ်ပာ်တဖၣ်လၢတာ်ကဟ့ၣ်သဆၣ်ထီာ်ဒီးဆိာ်ထွဲဖိသ့ၣ်ဒီးသးစၢ်ဖိတဖၣ်ဒီးအတာ်ထီာ်ကူာ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢအဆၢကတီၢ်ဘာ်ဘာ်န့ၣ်လီၤ.ဖဲန့ဖိမ့ၢ်ထီာ်ကူာ်ကိးန့ၣ်ဒီးန့ၣ်, အတာ်မၤလိမၤဒီးန့ၣ်တာ်ကညီလီၤဒီးန့ဖိအံၤကသ့ၣ်ထီာ်ဒီးပၤဃုာ်တံၤသကိးတာ်ရဲလိာ်မုာ်လိာ်ဃုာ်ဒီးဖိသ့ၣ်လၢအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယမ့ၢ်ဖိးသဲးတဖၣ်မ့ၢ်မနုၤတဖၣ်လဲာ်

တာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့လၢန့ဖိး(သ)ဝဲ(လ)အပူၤန့ၣ်မ့ၢ်ဖိသ့ၣ်ခဲလၢလၢအသးအိာ်ဃုာ်န့ၣ်ဒီးဆူအဖီလၢလၢတက့တၢ်ကဘာ်ထီာ်ကူာ်ဒီးတာ်ဟးထီာ်လၢကူာ်အသးန့ၣ်အဂ့ၢ်ကတၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် 17 န့ၣ်လီၤ. တာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့အသဲးစး၁၉၉၀ (Education Act 1990) လိာ်ဘာ်ဝဲဒၣ်လၢမိာ် ပာ်တဖၣ်မၤလီၤတာ်အဝဲသ့ၣ်အဖိလၢအသးန့ၣ်အိာ်တာ်ကဘာ်ထီာ်ကူာ်ကဆဲးလီၤမဲးဒီးထီာ်ကူာ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢအဘာ်ဆၢဘာ်ကတီၢ်,မ့တမ့ၢ်, ဆဲးလီၤမဲးဒီး NSW တာ်ကူာ်ဘာ်ကူာ်သ့ဒီးတီၤပတီၢ်အပဒိာ် ပပုၤလၢတာ်ထီာ်ကူာ်လၢဟံာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တဘျီဖဲမ့ၢ်ဆဲးလီၤမဲးန့ၣ်,ဖိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်တာ်လိာ်ဘာ်အီၤလၢအတာ်ကထီာ်ကူာ်ကိးန့ၣ်ဒီးလီၤ. တာ်န့ၣ်အိးထီာ်ဃုာ်အသးလၢကူာ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

အကါဒိာ်ဝဲဒၣ်လၢတာ်ကဟဲတုၤဆူကူာ်အဆၢကတီၢ်ဘာ်ဘာ်လီၤ

တာ်ဟဲတုၤဆူကူာ်ဒီးတီၤဒီးလၢအဆၢကတီၢ်ဘာ်ဘာ်န့ၣ်-

- မၤလီၤတာ်ကူာ်ဖိတဖၣ်န့ၣ်မၤလီၤဘာ်တာ်မၤလီၤ မၤဒီးအတာ်ဟူးတာ်ဂဲၤလၢအကါဒိာ်တဖၣ်လၢတာ်ရဲၣ်ကျဲၤဟံာ်အီၤလၢန့ၣ်တန့ၣ်တာ်ဆၢကတီၢ်လၢအဆိတဖၣ်အဂီၢ်
- မၤစၢၤကူာ်ဖိတဖၣ်လၢကမၤလီၤန့ၣ်တာ်အကါဒိာ် ဘာ်ဃးတာ်မၤတာ်ဒိတာ်ဟံာ်လီၤဃုာ်အဆၢကတီၢ်အသိးဒီးတာ်မၤတာ်ဒိအလုၢ်အလုၢ်အိာ်ဟံာ်အသိးန့ၣ်လီၤ
- ဟ့ၣ်ကူာ်ဖိတဖၣ်ဒီးတာ်ဆၢကတီၢ်လၢတာ်က ဟံးစုကွၢ်မံာ်အဝဲသ့ၣ်အတာ်သကိးတဖၣ်တချုးတီၤတာ်မၤလိးထီာ်
- မၤစုၤလီၤတာ်မၤတာ်တာ်တာ်လၢတီၤဒီး အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တာ်စဲးခဲန့ၣ်တာ်မၤနီၣ်မၤဃါအီၤဒိတာ်စဲးခဲတဖၣ်တတိးဒီးမိာ်ပာ်တဖၣ်ကဘာ်ရဲၣ်ပုၤအီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲယဖိမ့ၢ်ကဘာ်အိာ်ယံးဒီးကူာ်အခါတာ်မနုၤကမၤအသးလဲာ်

တာ်အိာ်သးကအိာ်ဝဲဒၣ်အဘျီဘျီဖဲန့ဖိဟဲထီာ်ကူာ်တသ့ဘာ်န့ၣ်လီၤ.တာ်ဂ့ၢ်လၢကူာ်ထီာ်ကူာ်တသ့ဘာ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဟံာ်ဃုာ်-

- ဆူးဆါ,မ့တမ့ၢ်ဘာ်ကူာ်ကိးဒီးတာ်ဆူးတာ်ဆါတဖၣ်
- အိာ်ဒီးကသံာ်ကသီအတာ်သ့ၣ်န့ၣ်ဖဲးသီလၢတာ်ဟးဆူးအီၤတသ့တခါ
- တာ်လိာ်ဘာ်အီၤလၢအကထီာ်တာ်ဘျာ်တာ်ဘါအနံၤသဘျုးလၢတာ်ဟံာ်ပနီၣ်ဃာ်အီၤတခါ
- ဟံာ်ဖဲယဖိအတာ်အိာ်သးလီၤဆီမ့တမ့ၢ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတာ်ဂ့ၢ် အဒိ-ဘာ်လဲၤထီာ်တာ်သံအမူးတခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲတထီၣ်ဘၣ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဝဲၤကျိၤအလီၤခဲနကဘၣ်မၤလီၤတၢ်ကဟ့ၣ်ထီၣ်နဖဲအကူၣ်ဒီးတၢ် ရှဲပုၤတခါလၢထးခိၣ်မ့ၢ်လၢကွဲးဘၣ်ဘးအတၢ်တထီၣ်ကူၣ်အဂ့ၢ်လၢ 7 သီအတၢ် ပူၤလီၤ. သန့က, ဖဲကူၣ်မၤတၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်နတၢ်ရှဲပုၤတခါလၢ 2 သီအတၢ်ပူၤဘၣ် န့ၢ်, ကူၣ်ကဆဲးကျိးန့ၢ်လၢတၢ်ကတၢ်ပီၣ်တဲသ ကိးတၢ်တထီၣ်ကူၣ်အဂ့ၢ်န့ၢ်လီၤ.

ကူၣ်ခိၣ်တဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တတူၢ်လိာ်တၢ်ရှဲပုၤလၢနဟ့ၣ်ထီၣ်တခါဖဲအဝဲၣ်မ့ၢ်န့ၢ်ဝဲ ဒၣ်လၢတၢ်တထီၣ်ကူၣ်န့ၢ်မ့ၢ်တဂ့ၢ်လၢနဖဲအဂီၢ်အခါန့ၢ်လီၤ.လၢတၢ်အိၣ်သးသ့ၣ်တ ဖၣ်အံၤအပူၤနဖဲအတၢ်တထီၣ်ကူၣ်န့ၢ်ကဘၣ်တၢ်မၤနီၣ်အိၣ်ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ် အိၣ်တသ့ၣ်န့ၢ်လီၤ.ဖဲတၢ်အံၤမ့ၢ်ကထီၣ်အသးန့ၢ်ကူၣ်ခိၣ်ကတၢ်ပီၣ်တဲသကိး အဝဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်ဆၢတၢ်ဃုာ်ဒီးန့ၢ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်လၢဘၣ်မနုၤအယိအဝဲၣ်သ့ၣ်ဆၢတၢ်တၢ်ဒ် န့ၢ်လဲၣ်န့ၢ်လီၤ.

ကူၣ်ခိၣ်တဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကယုထီၣ်ကသံၣ်ကသီအလံာ်အုၣ်သးမ့ၢ်တမ့ၢ်လံာ်လံာ် လၢအဂၤဖဲမ့ၢ်တထီၣ်ကူၣ်ခဲအံၤခဲအံၤမ့ၢ်တမ့ၢ်မ့ၢ်တထီၣ်ကူၣ်ယံာ်ယံာ်ထာထာန့ၢ်တၢ်ရှဲပုၤ အိၣ်ဒ်မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအကထီၣ်ခိၣ်ဖျါတဆူးတၢ်ဆါအယိအခါန့ၢ်လီၤ. ကူၣ်ခိၣ်တဖၣ် ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကမၤန့ၢ်မိၢ်ပၢ်အတၢ်ပူၤလၢတၢ်ကတၢ်သကိးတၢ်ဒီးကသံၣ်ကသီအ ပူၤဖဲနီၤတဖၣ်လၢတၢ်ကမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢကျိၤလၢတၢ်ကမၤကဲထီၣ်သကိးတၢ်အိၣ် သ့ၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကဟံာ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတခါလၢတၢ်ကဆိၣ်ထွဲနဖဲ အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.ဖဲတၢ်ဃုထီၣ်တခါအံၤတၢ်မ့ၢ်သမၤအိၣ်အခါ, ကူၣ်ခိၣ်အံၤမၤနီၣ်ယံာ်တၢ် တထီၣ်ကူၣ်ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ်တသ့ၣ်န့ၢ်သ့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤကျဲၤတၢ်

ဟံၣ်ဖဲဃီဖဲတဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အိၣ်လၢအကလဲၤကျဲၤတၢ်ဖဲကူၣ်အနံၤသဘူတ ဖၣ်အကတၢ်န့ၢ်လီၤ.တၢ်လဲၤကျဲၤတၢ်ဖဲကူၣ်ထီၣ်အဆၢကတၢ်န့ၢ်အလီၤမ့ၢ်အိၣ်သပုၤ ကတၢ်အခါ, တဲသကိးတၢ်အံၤဒီးန့ၢ်ဖဲအကူၣ်ခိၣ်တက့ၢ်. လံာ်ပတံထီၣ်လၢတၢ်သးထီ ထီၣ်တၢ်ပျဲ (Application for Extended Leave) န့ၢ်ဘၣ်တဘၣ်နကလိၣ် မၤပုၤ အိၣ်န့ၢ်လီၤ.တၢ်တထီၣ်ကူၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်ကူၣ်လီၤန့ၢ်တၢ်ကမၤနီၣ်ယံာ် အိၣ်ဒ်တၢ်လဲၤလၢအယံာ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီးတၢ်ဟံပနီၣ်ယံာ်အဆၢကတၢ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ် လၢကမၤအါထီၣ်နဖဲအတၢ်တထီၣ်ကူၣ်ခဲလၢခဲဆုလၢတန့ၢ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤကူၣ်ဖဲတဖၣ်ဘၣ်တဘၣ်ကကြးဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကဆဲး လီၤမံၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအယံၤလၢတၢ်လဲၤကျဲၤတၢ်အကတၢ်လၢအအါန့ၢ် 50 သီန့ၢ်လီၤ. တၢ်ကြးတဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်လၢအံၤဒီးန့ၢ်ဖဲအကူၣ်ခိၣ်န့ၢ်လီၤ.

ယဖိတလဲၤထီၣ်ကူၣ်ဘၣ်,မ့ၢ်ယကြးမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်

န့ၢ်ကြးဆဲးကျိးကူၣ်ခိၣ်တသ့ဖဲအသ့လၢအဆိအချ့လၢတၢ်ကတဲသကိးတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးယု န့ၢ်တၢ်မၤစၢၤန့ၢ်လီၤ.တၢ်မၤအကျဲၣ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်ကမၤစၢၤမၤပူၤထီၣ်တၢ်ထီၣ်ကူၣ် န့ၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဟံာ်ဃုာ်တၢ်ဆၢဃီၤတခါဆူကူၣ်အတၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲ အကရူၢ်အအိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ဒုးဘျးဖဲဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲအပုၤယဲၤသန့လၢအဖိမံတဖၣ်န့ၢ် လီၤ.ကူၣ်ခိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကကွၢ်ဃုတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဆူညါလၢဟံၣ်ကူၣ်တၢ်ဆဲးကျိး ဆဲးကျါအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ(Home School Liaison Program) လၢတၢ်ကမၤကဲ ထီၣ်တၢ်ထီၣ်ကူၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်လၢထီၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ (Attendance Improvement Plan) န့ၢ်လီၤ.

တၢ်မနုၤကကဲထီၣ်အသးဖဲယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်တထီၣ်ကူၣ်လၢတၢ် တူၢ်လိာ်အိၣ်တသ့ဆူညါန့ၢ်လဲၣ်.

တၢ်အံၤအကါဒိၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကသ့ၣ်ညါတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဝဲၤကျိၤဘၣ်သ့ၣ် သ့ၣ်ကလိၣ်ဟံးထီၣ်မၤတၢ်ဆူညါဖဲဖဲသ့ၣ်အသးန့ၢ်အိၣ်လၢလ့ၤတက့ၢ်အကဘၣ် ထီၣ်ကူၣ်တဖၣ်အံၤအတထီၣ်ဘၣ်ကူၣ်န့ၢ်ကဲထီၣ်အသးခဲအံၤခဲအံၤလၢတၢ်တရဲပုၤအ ဂ့ၢ်အိၣ်မ့ၢ်တၢ်တူၢ်လိာ်အဂ့ၢ်မ့ၢ်တသ့အခါန့ၢ်လီၤ.

တၢ်မၤလၢလံာ်တနီၤဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်ကဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်မၤအိၣ်လီၤ-

- တၢ်ထီၣ်ကူၣ်အတၢ်ကူၣ်လိာ်တဲသကိးလၢလ့ၤတက့ၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤအိၣ်

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကဘၣ်တၢ်မၤန့ၢ်,ဃုာ်ဒီးန့ၢ်ဖဲလၢကဟံးထီၣ် တၢ်ထီၣ်ကူၣ်အတၢ်ကူၣ် လိာ်တဲသကိးလၢလ့ၤတက့ၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤအိၣ်တခါလီၤ. တၢ်ကူၣ်လိာ်တဲ သကိး န့ၢ်ကမၤစၢၤတၢ်လၢတၢ်ကထီၣ်န့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်လၢနဖဲဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကလိၣ် ဘၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကဟံးလီၤန့ၢ်အိၣ်ဒ်သိးအဝဲၣ်သ့ၣ်ကထီၣ်ကူၣ်ခဲအံၤခဲအံၤအဂီၢ်န့ၢ် လီၤ. ကူၣ်, မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ကမၤသကိးတၢ်တပူၤဃီလၢတၢ်ကမၤ ကဲထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢတၢ်အါလီၤသကိးအိၣ်တခါ(လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်ဒ်တၢ် လၢတၢ်ကမၤအိၣ်တဖၣ်)လၢတၢ်ကဆိၣ်ထွဲနဖဲအတၢ်ထီၣ်ကူၣ်န့ၢ်လီၤ.

- တၢ်ပတံထီၣ်တၢ်ဆူဖဲသ့ၣ်အကျိၤဘျီၣ် - တၢ်ထီၣ်ကူၣ်ဂ့ၢ်ဝီအတၢ်ကလုၤလၢ လ့ၤတက့ၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤအိၣ်

ဖဲနဖဲအတၢ်ထီၣ်ကူၣ်န့ၢ်တၢ်သးမံလၢအဖိခိၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဒ်ဘၣ်အခါန့ၢ်,ဝဲၤကျိၤဘၣ် သ့ၣ်သ့ၣ်ကပတံထီၣ်တၢ်ဆူဖဲသ့ၣ်အကျိၤဘျီၣ်လၢ တၢ်ထီၣ်ကူၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤ.တၢ်က လုၤလၢလ့ၤတက့ၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤအိၣ်တခါအဂီၢ်လီၤ. ဖဲသ့ၣ်အကျိၤဘျီၣ်အစံၣ်ညီၣ် ကူၣ်ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၤတခါလၢတၢ်ကဘၣ်မၤဝဲဒၣ် တၢ်ထီၣ်ကူၣ်အတၢ်ကူၣ်လိာ် တဲသကိးလၢလ့ၤတက့ၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤအိၣ်တခါန့ၢ်လီၤ.

- တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဆၢတၢ်တဖၣ်ဖဲလိာ်ကဝီၤကူၣ် ဘျီၣ်တခါအပူၤ

ကူၣ်ဒီးဝဲၤကျိၤအပူၤမၤတၢ်ဖိကအိၣ်ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢတၢ်ကမၤသကိးဃုာ်တၢ်ဒီးန့ၢ် လၢတၢ်ကယံာ်လီၤဘျီၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီတဖၣ်လၢအကြိတၢ်ဃုာ်နဖဲလၢအကဟံာ်ဃုာ်ဟံ ကီၤလၢကူၣ်အပူၤလၢလၢပုၤပုၤအဂီၢ်န့ၢ်လီၤ. ဖဲတၢ်မ့ၢ်လုၤသ့ၣ်ခါပတံဘၣ် တၢ်ထီၣ် ကူၣ်အတၢ်ကလုၤလၢလ့ၤတက့ၢ်တၢ်ကဘၣ်မၤအိၣ်မ့ၢ်ကထီၣ်ဆူညါန့ၢ်မိၢ်ပၢ်တဂၤ ဘၣ်တဘၣ်တၢ်ကဟံးန့ၢ်အိၣ်ဒ်အရၢလၢလိာ်ကဝီၤကူၣ်ဘျီၣ်တခါအပူၤလီၤ. ကူၣ်ဘျီၣ် တၢ်ဟံးန့ၢ်အရၢအစၢတခါကဲတၢ်ဒ်သိးတၢ်ကဘၣ်မၤပူၤတဝါအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤမ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ဃုစ့အိၣ်လိးတခါန့ၢ်သ့ၣ်လီၤ.

သးန့ၢ်လၢယဖိဟးထီၣ်လၢကူၣ်သ့မ့ၢ်သးန့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

န့ၢ်စီးဝု(လ)ကူၣ်ဖဲခဲလၢကဘၣ်မၤဝဲၤ အတီၤ 10 တၢ်မၤလိမ့ၢ်တၢ်လၢအဒ်သိး ဒီးတၢ်န့ၢ်တဖၣ်လီၤ.ဖဲ အတီၤ 10 ဝဲၤအလီၤခဲ,ဒီးတုၤလီၤလၢအဝဲၣ်သ့ၣ် ပုၤထီၣ် 17 န့ၢ်န့ၢ်တၢ်ဃုထၢလၢတၢ်တဖၣ်ဃံး တဖၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်တဘျီၣ်မံၤလၢကူၣ်ဖဲတဖၣ် ကမၤဝဲၤအဝဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်ထီၣ်ကူၣ်အဂီၢ်န့ၢ်လီၤ.

ပုၤဟံာ်ဃုာ်မၤသကိးတၢ်

NSW တာ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အဝဲၤကျိၤဟံပနီၣ်ဝဲ ဒၣ်လၢတၢ်မၤသကိးဃုာ်တၢ်ဒီးကူၣ် ဖဲတဖၣ်ဒီးအဝဲၣ်သ့ၣ်အဟံၣ်ဖဲဃီဖဲတဖၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ကျဲၤအဂ့ၢ်ကတၢ်တဘီလၢတၢ်ကဆိၣ် ထွဲတၢ်ထီၣ်ကူၣ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢကူၣ်ဖဲလၢအအိၣ်ကူၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ယကွၢ်လၢဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကမၤသကိးဃုာ်တၢ်ဒီးန့ၢ်လၢတၢ်ကဆိၣ်ထွဲနဖဲလၢတၢ်ကမၤ လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်အဝဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မူအတၢ်ခွဲးတၢ်ယံာ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

လီၤတဲစိတၢ်ကတိၤကျိးထံအတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ

ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဘၣ်ကူၣ်ဖဲန့ၢ်အဲၣ်ဒီးအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအခါတက့ၢ်. ဖဲန့ၢ်လိၣ် ဘၣ်ပုၤက တီၤကျိးထံတၢ်တဂၤအတၢ်မၤစၢၤလၢတၢ်ကဆဲးကျိးဝဲဒၣ်ကူၣ်န့ၢ်, ဝံသး စူၤကိးဘၣ် 131 450, တဲဘၣ်အဝဲၣ်သ့ၣ်ဒီးကျိၣ်လၢနလိၣ်ဘၣ်အိၣ်ဒ်သံကွၢ်ပုၤတူၢ် လိာ်လီၤတဲစိတၢ်ကိးကကိးန့ၢ်ဒီးကူၣ်တက့ၢ်. ပုၤတူၢ်လိာ်လီၤတဲစိတၢ်ကိးန့ၢ်ကျိၤန့ၢ် ဒီးပုၤကတီၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢလီၤကျိၤအလီၤလၢတၢ်ကမၤစၢၤန့ၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်တသ ကိးတၢ်န့ၢ်လီၤ. တၢ်တဃုန့ၢ်ဒီးတၢ်အလဲလၢတၢ်မၤစၢၤတခါအံၤအဂီၢ်ဘၣ်.